

פסח, המדובר הוא בטועה.

תנא מיניה שנה זאת רב יצחק מרבי אבהו אוקימתא זו **ארבעין זימנין**, ואז **דמי ליה**, שהיה לו הדבר ברור לגמרי, ודומה בעיניו **כמאן דמנחה בכיסיה**, כמו שהוא מונח בכיסו.

ומקשה הגמרא: **הא תנן במשנתנו: אמר רבי אליעזר: מזה אם פסח שמותר לשוחטו לשמו, כששינה את שמו חייב. זבחים אחרים שהן אסורין לשוחטן לשמן — כששינה את שמו, אינו דין שיהא חייב.**

ואם איתא כמו שהעמדנו, שאת שם הפסח הוא עוקר ביודעין, ואילו את שאר הזבחים הוא שוחט לשם פסח בטעות — **הא לא דמי** שחיתת הפסח לשחיתת הזבחים האחרים, ואי אפשר ללמוד קל וחומר מפסח אליהם.

משום **דרישא** בשוחט את הפסח איירי **בעוקר**, ואילו **סיפא**, בשוחט זבחים לשם פסח, **איירי בטועה**!?

ומתרצת הגמרא: **לרבי אליעזר** שדן קל וחומר זה, **לא שני ליה**, אין הוא מחלק בין עוקר לטועה.

ותמהינן: גם אם לרבי אליעזר אין חילוק בין עוקר לטועה ולכן הוא דן את הקל וחומר, אבל **לרבי יהושע דשני ליה**, שמחלק בין עוקר לטועה — **לישני ליה**, שידחה את הקל וחומר מכח החילוק שהוא מחלק בין עוקר לטועה.

ומשנינן: אכן, **הכי קאמר ליה**, רבי יהושע לרבי אליעזר:

לדידי, אני כשלעצמי סבור כי **לא דמי פסח**

לשאר זבחים. **אלא, רישא איירי בעוקר, וסיפא בטועה.**

אבל **לדידך**, שאינך מחלק בין עוקר וטועה ודורש את הקל וחומר, אחלק לך חילוק אחר:

לא. אם אמרת בפסח ששינה את שמו לדבר האסור, תאמר בזבחים ששינה את שמו לדבר המותר.

עוד שנינו במשנה: **אמר לו רבי אליעזר אימורי ציבור יוכיחו שהן מותרין לשוחטן בשבת לשמן, והשוחט זבחים אחרים לשמן חייב.**

אמר לו רבי יהושע: לא. אם אמרת בשוחט לשם אימורי ציבור, שאין הוא נחשב טועה בדבר מצוה, **שכן יש להן קצבה, תאמר בשוחט לשם קרבן פסח, שאין לו קצבה, והטועה בו טועה בדבר מצוה.**

והוינן בה: **למימרא**, לפי דברי המשנה יוצא, **דכל היבא דאית ליה קצבה** אינו נחשב כטועה בדבר מצוה, ולכן **מחייב רבי יהושע קרבן חטאת.**

והרי אם היו שני תינוקות, שהאחד זמנו להימול בשבת והשני זמנו להימול לאחר השבת, דיש להו קצבה, היות וידוע שצריך למול רק תינוק אחד בשבת, ובכל זאת **תנן** [במסכת שבת קלז א ובכריתות יט א]:

מי שהיו לו שני תינוקות למול, אחד למולו אחר השבת ואחד למולו בשבת, ושכה, ומל את התינוק של אחר השבת בשבת — חייב חטאת.

כי מודה רבי יהושע שהטועה בדבר מצוה